Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України № 101 (601) ♦ Середа, 2 червня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

ХОДИМО ПО КОЛУ

Економіка у режимі вільного падіння. Пора її реанімувати.

Ранкове засідання 1 червня

У перший літній день було «гаряче» на пленарному засіданні Верховної Ради. Минулий тиждень не вичерпав основних питань з порядку денного: про владу, економічні реформи та соціальний захист населення. Тому вчора поряд з наболілими економічними проблемами депутати згадували й про вічне: з ким і куди йдемо. Проте за пеленою різноманітності думок і вимог депутатів часто не було видно конкретних пропозицій щодо механізму виходу з кризового становища.

На думку народного депутата В. Карпенка, треба щоб Кабінет міністрів очолив Президент, і таким чином вдалося б об'єднати потенціал президентського та урядового апарату, адже центральне питання — це криза влади. Проте, В. Терехов зауважив, що у Л. Кравчука досить було влади, щоб Україна могла вийти з «штопору». Надзвичайних повноважень Президенту можна надати тільки в тому разі, якщо він запропонує програму дій в економічній галузі.

У першу чергу, за словами депутата В. Черненка, варто було розглянути питання соціального захисту, екомічних реформ, сільського господарства та боротьби зі злочинністю. Разом з цим, він і О. Чародєєв вважають, що настав час визначитися щодо змін у складі Президії Верховної Ради. Народний депутат В. Петренко заявив, що необхідно «зняти клеймо з комуністів». Цю пропозицію гаряче підтримав й О.Коцюба.

(Закінчення на 2-й стор.)

Фотоколаж Михайла САЧКА.

Десять рядків з листа

Теоретично ми вступили до ринкових відносин. Але ж де ринкова структура? Де виробники товарів, де хоча б натяк на достаток? Що являє собою ринок у нинішніх умовах? Вважаю, що на період стабілізації економіки необхідно створити сильний централізований коаліційний уряд зверху й донизу.

І. Хорошун.
Дніпродзержинськ.

Криниці пам'яті

24 травня у Державному культурно-просвітницькому центрі «Український Дім» відбулося відкриття виставки «Криницы памяти». Цей захід проведено в рамках обміну виставками між Українським фондом соціальної реабілітації інвалідів «Вера» і Національним музеєм історії та культури, а також Об'єднанням державних літературних музеїв Республіки Беларусь.

(Закінчення на 4-й стор.)

Продиктовано в номер

«Україна для Заходу — небажане дитя», —

стверджує генеральний секретар Світового конгресу вільних українців Василь Верига. — Хоча це й не дуже тішить наше патріотичне почуття, але факт залишається фактом: на Заході радше воліють «няньчити» нашого колишнього «старшого брата».

СКВУ, який так наполягав на «пологах», бере нині на себе нову місію — пробудити в світі тепле почуття до новонародженої України. Пан Верига, який щойно побував в Україні, провів прес-конференцію, на якій розповів про зміну пріоритетів у діяльності Світового конгресу, про передбачувані у цьому зв'язку поправки до статуту і навіть назви організації — очевидно, невдовзі слово «вільних» зникне: хоч і «небажані» ми на світовій арені, але не розділені тепер із заокеанськими братами ступенем незалежності.

Уймайор служитиме дітям

Підписання статуту українсько-угорського Фонду створення центру реабілітації дітей, які постраждали від чорнобильської катастрофи, відбулося днями в угорському місті Серенч. Обрано голову кураторіуму фонду. Ним став Міхай Купа — відомий політичний діяч Угорщини, депутат парламенту.

Центр планується створити на базі колишнього радянського військового містечка Уймайор, яке відвідали взимку цього року Президенти України та Угорщини.

Привітання динамівцям

Президент України Леонід Кравчук надіслав листа футболістам і тренерам «Динамо» (Київ), привітавши їх з чудовою перемогою у розиграші другого Кубка країни.

У ньому, зокрема, йдеться: «Відомо, що донедавна в уявленні багатьох жителів зарубіжних країн слово «Україна» безпосередньо асоціювалося із словами «Динамо — Київ». І сьогодні найвища честь для спортсмена — гідно представляти свою Батьківщину, бути її гідним послом. Зичу вам успіхів на футбольних полях Європи і світу, міцного здоров'я і особистого щастя».

У боротьбі з хабарем

Прес-служба Генеральної прокуратури України розповсюдила заяву з аналізом стану боротьби з хабарництвом. Зокрема, зазначається, що в Донецькій, Запорізькій, Луганській, Львівській, Харківській та деяких інших областях встановено факти безпідставного припинення кримінальних справ з цих злочинів. Генеральна прокуратура своєю владою скасувала ці постанови про зупинення кримінальних справ і відновила слідство. На підставі статті 30 Закону України «Про прокуратуру» Колегія Генеральної прокуратури доручила керівникам органів внутрішніх справ здійснити перевірки у підвідомчих підрозділах з метою усунення порушень закону і забезпечення належної боротьби з хабарництвом.

Село... на презентацію

Розпорядженням представника Президента в Ковельському районі Волинської області Георгія Остап'юка за два найближчі роки має відродитися село Діброва, про яке «Голос України» згадував (10 березня ц. р.) як про занедбане. За цей час тут відбудують школу, відкриють магазин, фельдшерський пункт, збудують п'ять житлових будинків.

За словами Георгія Остап'юка, коли це станеться — він запросить на презентацію села журналістів з «Голосу України».

Фотофакт

Повірте, це щасливий день у житті, про який словами й сказати важко. «Дембель-93» — скільки разів він наснився солдатові, скільки планів «на гражданці» попереду! Обмінявшись адресами, рукостисканнями і поцілунками, вони вирушають додому. Залишивши позаду нелегку солдатську службу. Потім, через багато-багато років, вони згадуватимуть армійські будні буквально по днях. Прощавайте, милі, не забувайте. Пишіть.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Парламентська хроніка

ХОДИМО ПО КОЛУ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

У виступі лідера соціалістичної партії України О. Мороза зазначалося, що болючі питання перетворень в нашій державі треба винести на всенародний референдум.

На думку депутата Ф. Свідерського Президія вже прийняла рішення щодо компартії і тому не треба роздмухувати пристрасті. А першим на пленарному засіданні мав би виступити Л. Кучма і повідомити, які заходи треба було здійснити для стабілізації економіки.

Парламентарії також пропонували внести до порядку денного питання про державну допомогу сім'ям з дітьми, індексацію грошових вкладів, забезпечення населення ліками, статус ветеранів війни, електронні засоби масової інформації.

Кілька депутатів пропонували відкласти канікули парламенту. А на думку С. Хмари терміново треба обговорити питання будівництва нафтового терміналу і розглянути на відкритому засіданні Договір СТАРТ-1 і Договір про нерозповсюдження ядерної зброї. Після тривалої дискусії депутати проголосували за припинення обговорення порядку денного.

Під час підсумкового переліку пропозицій глава українського парламенту наголосив, що багато питань, про які говорили депутати, потребують підготовки, а з деякими треба визначитися. Щодо складу Президії Верховної Ради, то він пропонує заслухати звіти голів постійних парламентських комісій, а після цього підтвердити їхні повноваження. Якщо ж іти іншим шляхом, то це вже буде надзвичайний варіант.

Зрештою сесія затвердила порядок денний і почалося обговорення постанови Верховної Ради про соціальний захист населення. На запитання депутатів відповіли голова комісії Верховної Ради України у питаннях соціальної політики та праці М. Білоблоцький і віце-прем'єр В. Пинзеник.

Тарас ПЕТРІВ.

Інтерв'ю у кулуарах:

М. БІЛОБЛОЦЬКИЙ: Я ніч не спав, думав як задіяти постанову щодо розміру мінімальної заробітної плати. Дуже добре розумію, що ми можемо проголосувати за будь-яку суму, але забезпечити це неможливо. Бо немає грошей.

З. ДУМА: Запропоновані урядом цифри мінімальної заробітної плати і пенсій навряд чи реальні. Не можна робити так, щоб пенсія була більша, ніж зарплата. Уряд «танцює» від розрахунків зарплати робітників, і тут буде «забута» наша інтелігенція.

Офіційно

У Президії Верховної Ради України

31 травня під головуванням І. С. Плюща відбулося засідання Президії Верховної Ради України.

Проаналізовано проекти нормативних актів з питань соціального захисту населення та механізм їх реалізації, які розглядатимуться на сесії.

Президія обговорила орієнтовний порядок розгляду питань на пленарних засіданнях, які відбудуться 1—4 червня. Відповідно до нього мають бути розглянуті питання, що залишилися незавершеними минулого пленарного тижня.

Передбачено обговорення питання про ратифікацію Договору про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь та про приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Президія розглянула також проекти законодавчих актів, які мають вноситись на розгляд Верховної Ради, та інші питання державного життя України.

Найважливіша проблема — налагодити цивілізовані, партнерські взаємовідносини з Росією, сказав Президент України Леонід Кравчук у розмові з директором Інституту стратегічних досліджень у Вашингтоні Збігневом Бжезінським. Він відзначив, що труднощі в житті Української держави зросли. І це сталося лише за кілька місяців, які віддаляють перший візит Збігнева Бжезінського в Україну від нинішнього.

Збігнев Бжезінський погодився з думкою Президента про необхідність впорядкування зв'язків України з Російською Федерацією. Відомий західний політик зауважив, що, на його думку, налагодження українсько-американських відносин сприятиме і зміцненню відносин України з Росією.

Іншу частину розмови Леонід Кравчук і Збігнев Бжезінський провели за закритими дверима.

Лист Президента Росії Президентові України

31 травня Президент України Леонід Кравчук прийняв Посла Російської Федерації Л. Смолякова, який вручив йому листа від Президента Росії Б. Єльцина.

У відповідь на поставлені українською стороною питання Президент Росії також висловлює занепокоєність ситуацією, яка склалася на Чорноморському флоті. Він поділяє думку про необхідність вжиття невідкладних заходів і, зокрема, проведення найближчим часом переговорів міністрів закордонних справ А. Зленка і А. Козирєва з метою підготовки наступної зустрічі на найвищому рівні.

Прес-центр МЗС України.

Для налагодження зв'язків

Учора в Україну з офіційним візитом прибула делегація Парламенту Чеської Республіки на чолі з Головою Палати депутатів Міланом Угде.

Того ж дня члени делегації зустрілися з Головою Верховної Ради України Іваном Плющем. Під час зустрічі було обговорено питання налагодження зв'язків між парламентами двох країн, інші проблеми, що становлять взаємний інтерес. Потім керівник делегації виступив на пленарному засіданні Верховної Ради.

Подальша програма перебування чеських парламентаріїв у Києві передбачає їхні зустрічі з Президентом України Леонідом Кравчуком, віце-прем'єр-міністром Віктором Пинзеником, міністром закордонних справ Анатолієм Зленком, міністром оборони Костянтином Морозовим, інші заходи. Докладніше про це читайте в наступних номерах.

Сесія Верховної Ради Криму скликається 17 червня

На засіданні Президії Верховної Ради Криму прийняте рішення скликати 12 сесію кримського парламенту 17 червня у Сімферополі. Президія вносить до порядку денного наступної сесії питання «Про проект закону Республіки Крим «Про вибори Верховної Ради Криму», який через різні підходи депутатів і громадських рухів Криму до даної проблеми так і не був розглянутий одинадцятою сесією парламенту. Зокрема, в усіх запропонованих проектах не передбачена двопалатна система будівництва Верховної Ради Криму, на чому наполягають кримські татари. Пропонується лише квота для депортованих народів — 20 із 80 мандатів, у тому числі 16 для кримських татар.

Як ми повідомляли раніше, Верховна Рада відмовилась включити до порядку дня одинадцятої сесії питання «Про закон Республіки Крим «Про вибори Президента Республіки Крим». Однак упродовж усіх п'яти етапів роботи одинадцятої сесії Голова Верховної Ради Криму Микола Багров неодноразово говорив, що до питання про Президента Республіки Крим необхідно буде повернутися, підкреслював, що це дуже важливо для збереження стабільності у кримському регіоні. Президія Верховної Ради Криму пропонує дванадцятій сесії внести на обговорення цей законопроект.

Пропонується розглянути також питання: про розмежування державного майна між власністю України і власністю Республіки Крим, про Раду міністрів Криму.

Олександр ПІЛАТ.

УРЯД БЕЗ ГАЗЕТ ЧИ ГАЗЕТИ БЕЗ УРЯДУ?

Як відомо, один з американських президентів зауважив свого часу, що якби від нього залежало мати уряд без газет чи газети без уряду, то він не вагався б жодної хвилини і обрав останній варіант. Ми маємо і уряд, і пресу, які потерпають від економічної скрути, але, насмілюся сказати, допомагають одне одному. В міру можливості, звичайно. І хоча ці можливості першого вкрай обмежені, все ж таки Кабінет міністрів прийняв, скажімо, постанову про державну підтримку творчих спілок, преси та книговидавничої справи.

З ініціативи Спілки журналістів скасовано податки, які раніше сплачували районні та обласні газети у вигляді шести відсотків від авторських гонорарів.

Політика найменшого оподаткування, працевлаштування творчих людей, забезпечення безробітних мінімальними доходами, клопотання про збереження закріплених за творчими спілками приміщень— усі ці проблеми обговорювалися й певною мірою знайшли своє розв'язання на об'єднаному пленумі творчих спілок, проведеному також з ініціативи Спілки журналістів України.

До речі, й вона зазнала якісних змін — удвічі скоротився її апарат, значно омолодився склад правління. Зазначу, що завдяки енергійним заходам правління Спілка журналістів України увійшла до Міжнародної федерації журналістів.

Звичайно, про бездоганну роботу правління СЖУ говорити важко, однак спілка є єднальною ланкою національної журналістики, як і недавно створений фонд «Незалежна преса України».

Юрій ЛУКЕЧА.

У партіях і рухах

ЗНАЮТЬ, ЧОГО ХОЧУТЬ І ЯК ЦЬОГО ДОСЯГТИ

ГОТУЄТЬСЯ З'ЇЗД ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНИ

Неправда, що наш народ аполітичний, як запевняють соціологи. Він просто стомився від політиків-балакунів, демагогічних передвиборних обіцянок і балачок про реформи за повної відсутності цих реформ. Люди діла, здатні і бажаючі змінити ситуацію, мабуть, ще мають кредит довіри і можуть вселити в нас надію. Але де вони, ці люди, — не в комерційних же лотках і не на товчках, де все продається і все купується?

Уявіть собі, вони є.

— Реформи не входять в інтереси превалюючих політичних сил, тобто тих, що мають владу в країні, — заявив президент Ліберальної партії України (ЛПУ), головний радник Прем'єр-міністра України з питань альтернативної економіки Ігор Маркулов. — А тому в наявності процес гальмування реформ. Блокування перетворень, ринкових декретів іде на всіх рівнях — на місцях, в уряді, у парламенті. Переважна більшість тих, хто представляє ці структури, не зацікавлена в перемінах. Ще більшою, ніж колись, мірою йдуть апаратні ігри «там, нагорі». Їх мета — зберегти позиції і вплив на керування ситуацією, країною. Виробники, фермери, підприємці в цих іграх, звичайно, не беруть участі — їм ніколи цим займатися. У тих же, хто виступає від їх імені, свої цілі й завдання. Тому ми й маємо нині на Україні кілька структур, які «керують реформами». Одна — «під президентом». Друга — «під урядом». Решта — «хто під ким»...

Лібералам не підходить цей шлях уже хоча б тому, що вони знають, що слід змінити, знають, як це зробити. Судячи з того, чим займається партія, роблять уже сьогодні.

Днями вступило в силу рішення Кабінету міністрів про заснування інвестиційного банку розвитку приватного сектора економіки — українського аналога банку реконструкції та розвитку для підтримки підприємництва. Всі організаційні питання вирішувати доручено Раді з альтернативної економіки при Кабінеті міністрів України та Міністерству фінансів.

Значення цієї події важко переоцінити. Вперше на Україні перестав бути монополістом у подібних питаннях Національний банк. Вперше інвестиції в таких великих розмірах видаються недержавному секторові економіки. Крім того, банк, як сказав І. Маркулов, зможе забезпечити до 60 процентів всіх ринкових декретів і комерційних декретів та комерційних проектів у країні, підтримати фінансово підприємництво і фермерство. Це не означає, що державні підприємства не зможуть користуватися кредитами. Але допомогу їм подаватимуть тільки в тому разі, якщо вони стануть на шлях приватизації та реформ.

Банк спроможний найближчим часом створити стабілізаційний фонд підтримки гривні.

Що дасть це простим людям, у яких від сьогоднішнього життя, як то кажуть, голова обертом іде? Та перш за все конвертованість національної валюти, а значить, і зниження інфляції, і припинення невтримної гонки цін, в якій не може бути переможців.

А при чому тут Ліберальна партія? Та при тому, що як би не змінювались [ло]зунги залежно від моди [...]них, істина залишається істиною. І полягає вона в тому, що за будь-якими політичними заявами стоять ті чи інші економічні інтереси та політичні сили, які захищають їх.

Лібералі об'єднались у політичну організацію, щоб політичними засобами вирішити поставлені завдання. Серед них головні: створення на Україні правової демократичної держави з розвинутою ринковою економікою, забезпечення правових та політичних умов для [роз]витку підприємництва й [ф]ермерства, зведення бізнесу в ранг державної політики, відродження національного та культурного багатства українського суспільства.

В економічній сфері політика партії складається мовби із трьох умовних блоків. Перший: це її антикризова частина, або комплекс внутрішніх заходів, розрахований на переведення некерованої економіки в режим «керованого падіння». Результатом цього повинно стати припинення спаду виробництва і загнуздання інфляційних процесів. **Особливе значення надається недопущенню обвального безробіття, захисту внутрішнього ринку з допомогою збалансованої митної політики, створенню у[мов] для розвитку приватного [сек]тора, підтриманню агропромислового комплексу. При цьому оголошено пріоритет: зупинити зубожіння народу і зберегти пенсіонерам, учням, жінкам, дітям та іншим верствам населення, котрі потребують особливої допомоги, соціальні державні гарантії.**

Другий блок передбачає заходи з макроекономічної стабілізації, зниження темпів інфляції, структурні перетворення в економіці, введення повноцінної валюти і жорсткого контролю за грошовою масою, децентралізацію управління господарським життям регіонів шляхом реформи податкової та бюджетної системи, гарантований доступ потенційних виробників до ресурсів і капіталу, рівноправність усіх форм власності при наявності змішаної економіки ринкового типу, усунення будь-якого монополізму — як державного, так і приватного... Третій блок — економічна стратегія партії на перспективу.

Проект програми, прийнятий лібералами в цілому, затверджуватиме перший робочий з'їзд партії, котрий відбудеться в Києві на початку червня.

Олена РОМАНЕНКО,
керівник прес-служби ЛПУ.

Точка зору

ЧИ МОЖНА ПОСЛАБИТИ ЦІНОВИЙ ШОК?

Без сумніву, всіх в Україні цікавить підвищення цін. І хоча Верховна Рада оголосила тимчасовий мораторій, уряд, вважаючи, що питання остаточно вирішене, підвищив (і зразу в декілька разів) оптові ціни на газ, електроенергію, а це неминуче викличе величезне зростання цін роздрібних. Людей заспокоюють тим, що паралельно буде вжито заходів щодо соціального захисту, що значно зростуть пенсії та зарплата.

Безумовно, після значного підвищення Росією цін на енергоносії мають змінитися ціни і в нас. Але на скільки? Як ми підготувалися до таких дій сусіда, тим більше що ці дії для нас аж ніяк не є несподіванкою? Росія ж давно декларувала прагнення переходу до світових цін. Та й взагалі це неминуче, бо весь світ торгує саме так. Ось тут у мене і виникають запитання, на які я так і не одержав відповіді, хоча неодноразово ставив їх, виступаючи на сесії і різних нарадах. Адже зміна цін — дуже болючий процес для населення і для економіки. Хоча дехто і заспокоює, що нічого страшного не буде: в декілька разів зростуть ціни, відповідно — і доходи громадян. На ділі це не так. Одразу ж далі знеціняться заощадження людей. Практика показала, що потрібно немало часу для перерахунків пенсій та доплат. Можливі проблеми і з готівкою, адже треба надрукувати нові банкноти, що само по собі недешево. Але найбільші труднощі постануть для тих, на кому тримається економіка: підприємств промисловості, сільського господарства, сфери побуту і т. ін. Бо підприємства й до цього ледь зводили кінці з кінцями, вже сьогодні вони не знають, як оплатити рахунки за електроенергію, сировину. Цілком ймовірними стають криза платоспроможності, хвиля банкрутств і неминуче зростання соціальної напруженості.

То чи є можливість якось послабити ці негативні наслідки? Чи настільки вони неминучі, чи не викликані штучно?

Глибоко переконаний, що багатьох неприємностей можна було б уникнути, якби ми мали реальний курс карбованця до рубля. Доповіді Прем'єр-міністра та голови Нацбанку на сесії Верховної Ради показали, що ні Уряд, ні банк на цей курс не впливають.

Питання це суто практичне. Бо за умов, коли наш імпорт з Росії значно перевищує експорт туди, нинішній курс має руйнівну силу взагалі, а у випадку з енергоносіями штучно значно підвищує їх ціну. Ніяк не можу погодитися, коли нас намагаються вразити «страшною» цифрою щоденних 43-мільярдних збитків, які буцімто зазнає Україна, не підвищуючи внутрішні ціни. Чому ця цифра викликає сумнів, я вже дещо сказав. Тепер друге. Можна говорити про збитки, коли є реальна оплата. Але Україна фактично сплачує Росії лише незелику частину одержуваних енергоносіїв, і загальновідомо, що рахунок заборгованості вже йде на трильйони. Водночас ясно, що перспектив розрахуватися через зустрічне постачання товарів ми не маємо. Отже, нам треба шукати якісь інші заходи, і як один з них можу запропонувати варіант продажу Росії акцій тих наших підприємств, в існуванні й розвитку яких вона зацікавлена. Звісно, що за цього варіанту і розрахунки, і ціни матимуть зовсім інший вигляд.

Підбиваючи підсумки, можна сказати, що ціновий шок, механізм якого сьогодні розкручується, не тільки не допоможе розв'язати основні проблеми нашої економіки, а, навпаки, загострить їх.

Віктор ПЕТРОВ,
народний депутат України, директор Лубенського заводу (лічильних машин.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

З метою забезпечення виконання Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи» і подальшого вдосконалення механізму його дії:

1. Підтримати ініціативу громадської організації «Союз Чорнобиль України» та Українського національного фонду допомоги інвалідам Чорнобиля щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи.

2. Кабінету міністрів України:

вивчити пропозиції громадської організації «Союз Чорнобиль України» та інших громадських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи, і максимально врахувати їх при розробці проекту концепції Національної програми ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи і соціального захисту громадян на 1993—1995 роки і на період до 2000 року;

організувати використання бюджетних коштів Фонду для здійснення заходів по ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи та соціальному захисту населення, для вирішення пріоритетних завдань медичного обслуговування, забезпечення ліками, продуктами харчування, поліпшення житлових умов відповідних категорій населення, надання інших компенсацій і пільг, передбачених Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи»;

за участю Федерації профспілок України розглянути пропозиції «Союзу Чорнобиль України» та інших громадських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи, щодо організації медичного обслуговування, санаторно-курортного лікування, створення спеціалізованих відділень і клінік для реабілітації, а також щодо перегляду концепції державного реєстру осіб, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи;

посилити контроль за цільовим використанням коштів Фонду для здійснення заходів по ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи та соціальному захисту населення;

розпочати переговори з урядами держав СНД, насамперед Російської Федерації та Республіки Білорусь, з метою досягнення угод про координацію дій та інтеграцію можливостей щодо ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і надання допомоги особам, які постраждали;

сприяти активізації діяльності міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади щодо залучення іноземних інвестицій для вирішення питань, пов'язаних з ліквідацією наслідків чорнобильської катастрофи і соціальним захистом населення;

у місячний строк затвердити Типове положення про управління місцевих державних адміністрацій у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

3. Рекомендувати Національному банку України та комерційним банкам України проводити активну кредитну політику підтримки підприємств і організацій, заснованих з участю «Союзу Чорнобиль України» та Українського національного фонду.

4. Раді Міністрів Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям:

забезпечити виконання запланованих на 1993 рік обсягів будівництва житла для громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи і віднесені до категорії 1, а також для тих, які відселяються або переселяються з територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок чорнобильської катастрофи;

забезпечити належну роботу управлінь у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, а в областях, де такі управління відсутні, розглянути питання про їх створення.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
29 травня 1993 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО НАДЗВИЧАЙНУ КОМІСІЮ З ПИТАНЬ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

З метою здійснення невідкладних заходів для подолання кризового стану, що склався у сільському господарстві України, здійснення реформи в аграрному секторі **постановляю:**

1. Створити Надзвичайну комісію з питань агропромислового комплексу України.

2. Основними завданнями Надзвичайної комісії з питань агропромислового комплексу України є:

— здійснення заходів щодо економічного та фінансово-кредитного забезпечення роботи сільськогосподарських товаровиробників;

— оперативне вирішення питань забезпечення сільського господарства і переробної промисловості матеріально-технічними ресурсами;

— формування державних продовольчих і фуражних ресурсів;

— вжиття невідкладних заходів до забезпечення споживчого ринку продуктами харчування;

— організація підготовки та експертиза проектів нормативних актів з питань розвитку і реформування агропромислового комплексу України.

3. Затвердити персональний склад Надзвичайної комісії з питань агропромислового комплексу України (додається).

4. Рішення Надзвичайної комісії є обов'язковими до виконання міністерствами, іншими центральними органами державної виконавчої влади, Радою міністрів Республіки Крим та місцевими державними адміністраціями.

5. Організаційне забезпечення роботи Надзвичайної комісії з питань агропромислового комплексу України покладається на Міністерство сільського господарства і продовольства України.

6. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ
28 травня 1993 року.

СКЛАД НАДЗВИЧАЙНОЇ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Дем'янов Володимир Васильович — віце-прем'єр-міністр України — голова комісії

Карасик Юрій Михайлович — міністр сільського господарства і продовольства України — заступник голови комісії

Боровик Олександр Григорович — голова Всеукраїнської ради колективних сільськогосподарських підприємств, голова колгоспу «Авангард» Коропського району Чернігівської області

Ващук Катерина Тимофіївна — голова асоціації «Колос» Горохівського району Волинської області

Ковалко Михайло Петрович — голова Державного комітету України по нафті і газу

Кулініч Микола Федорович — голова Державного комітету України по харчовій промисловості

Мельник Микола Євтихійович — голова корпорації «Липівка» колективного сільськогосподарського підприємства Томашпільського району Вінницької області

Попов Валентин Петрович — перший заступник Міністра економіки України

П'ятаченко Григорій Олександрович — міністр фінансів України

Самсонов Борис Іванович — Голова Ради міністрів Республіки Крим

Созінов Олексій Олексійович — президент Української академії аграрних наук

Сухий Василь Васильович — голова Комісії Верховної Ради України з питань відродження та соціального розвитку села (за згодою)

Чепков Борис Михайлович — голова Державного комітету України по земельних ресурсах

Чепурний Анатолій Григорович — голова Комісії Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу (за згодою)

Шкарбан Микола Іванович — голова Асоціації фермерів України (за згодою)

Ющенко Віктор Андрійович — голова правління Національного банку України.

Указ Президента України

ПРО ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ

З метою прискорення розробки і практичної реалізації державної політики інформатизації, координації необхідних наукових розробок, проведення інших робіт у цьому напрямі **постановляю:**

1. Визначити Кібернетичний центр Академії наук України головною державною організацією з проблем інформатизації, поклавши на нього функції міжвідомчого координування.

2. Кібернетичному центру Академії наук України за участю Державного комітету України з питань науки і технологій, Міністерства економіки України, Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, Міністерства зв'язку України, Міністерства освіти України, Міністерства оборони України, Міністерства статистики України, інших центральних органів державної виконавчої влади, Національного банку України до 1 грудня 1993 року розробити Концепцію державної політики інформатизації України та Основні напрями Національної програми інформатизації України.

3. Кабінету міністрів України:

— затвердити до 1 січня 1994 року Концепцію державної політики інформатизації України і Основні напрями Національної програми інформатизації України;

— передбачити на 1994 рік фінансування необхідних наукових розробок і видів робіт згідно з Основними напрямами Національної програми інформатизації України.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
31 травня 1993 року.

Новини мистецтва

У СВІТ — ЧЕРЕЗ НАЦІОНАЛЬНЕ

СТВОРЕНО НАЦІОНАЛЬНУ АСОЦІАЦІЮ МИСТЦІВ

Днями в Музеї книги, що на території Києво-Печерської Лаври, відбулися установчі збори Національної асоціації мистців, у яких взяли участь більш як 60 художників із 15 областей України. Головна думка, що її висловлювали всі делегати та гості: потреба творення високомистецьких творів зі збереженням національних традицій. Останнім часом вчорашні «творці» портретів вождів, враз перебудувавшись, починають творити у псевдонаціональному ключі. Це стосується і художників, для яких національне мислення є чуже, але вони нашвидку, відчувши кон'юнктуру та понамальовувавши різноманітних козаків, представляють сьогодні Україну у світі, чим завдають значної шкоди її мистецькому іміджу. А справжні митці, що мають яскраво виражений національний характер, перебувають у тіні. До того ж останнім часом дедалі настійливіше нав'язують тезу, що національне — то малохудожнє. Але ж, як зазначали промовці, скажімо, японська культура нам саме тому й цікава, що вона національна. Отже, новостворена асоціація ставить за мету змінити ситуацію в українському малярстві. А про те, що вона здатна це зробити, свідчить склад мистців, що зібралися в асоціації. Серед них Опанас Заливаха, Дмитро Стецько, Володимир Гарбуз, Андрій Антонюк та інші. Головою Асоціації обрано відомого мистецтвознавця Дмитра Степовика. І, нарешті, гість установчих зборів голова Конгресу українських націоналістів Слава Стецько встановила премію в галузі іконопису — за кращу, виконану в національному дусі ікону буде вручено 1000 американських доларів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Коротко

ЗГУБИВСЯ СЛІД ЧОРНОБИЛЬСЬКИХ МІЛЬЙОНІВ

На Рівненщині в засобах масової інформації тривалий час йшлося про те, що чорнобильське управління облдержадміністрації торік поклало на депозитний рахунок «Економбанку» 330 мільйонів карбованців, на чому «настригло» 54 мільйони. Протиправно, звісно, оскільки — це державні цільові кошти. До того ж, на той час замовник в особі держадміністрації був винен чорнобильським будівельникам понад 200 мільйонів карбованців. Влада давненько обіцяє розібратися в усьому і «воздати» кому слід. Але щось забарилася. Тим часом у народі міцніше певність, що на чорнобильській біді спритники гріють руки.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

БІЛЯ ЦИРКУ ГУЛЯВ ЯРМАРОК

Минулої суботи на майдані біля цирку в Запоріжжі вирував ярмарок, який влаштовує щороку облспоживспілка.

Як сповістив голова облспоживспілки Олександр Поклушенко, ярмарок надав послуг на суму понад 200 мільйонів карбованців, а відвідали його близько 40 тисяч чоловік.

Додамо до цього, що біля цирку цього дня було весело, бо виступали колективи художньої самодіяльності, і вельми цікаво, бо тут було розгорнуто виставки майстрів народної творчості.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

Запорізька область.

МИ, ГРОМАДЯНИ...

Соціалісти Луганщини, представники російськомовних угруповань, товариства донських козаків не раз виступали на мітингах і шпальтах своїх газет, щоб завадити масовому оформленню громадянства України. Навіть створювали пункт для прийому заяв з проханням надати громадянство Росії (цю акцію обласна влада визнала за незаконну). Та нині громадянство України в Луганській області вже підтвердили 2 мільйони 174 тисячі 181 чоловік, що становить 96,9 відсотка всього населення.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганськ.

Отакої!

ПРОКУРОР — ЗЛОДІЙ?

Герой публікації — колишній прокурор Індустріального району Дніпропетровська. Звільнившись з посади, він заснував і очолив фірму «Регіонал», що узялась охороняти приватні і державні підприємства. Володимир Прудовський також був начальником відділу охоронних заходів колишнього Радянського фонду сприяння міліції. Міліція і затримала колишнього прокурора та його сина серед ночі під час грабунку кафе «Гамбургер». Не встигли Володимир та Олександр (студент Харківської юридичної академії) Прудовські завантажити свій автомобіль крадeними власновуручно пляшками горілки, баночками кави та цукром, їх затримали.

Колишній прокурор стверджував, що навмисне інсценував пограбування, щоб потім запропонувати охоронні послуги своєї фірми. Та під час обшуку в його квартирі правоохоронці виявили досить багато дефіцитних і дорогих речей, а також три мільйони українських карбованців та сейф для зберігання виробів з коштовних металів. Слідство триває.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Продиктовано в номер

КРИНИЦІ ПАМ'ЯТІ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

В середині травня у Мінську пройшла виставка сучасного церковного декоративно-прикладного мистецтва України, організована Українським фондом соціальної реабілітації інвалідів «Вера». Дні культури, обмін виставками, спільна підготовка до міжнародного фестивалю творчості інвалідів, наміченого на травень 1994 року у Мінську, — ось конкретні кроки на шляху до зміцнення вікових культурно-історичних зв'язків.

Виставку «Крыницы памяти» відкрила президент «Українського Дому» Л. Хоролець. На відкритті виступили також головний спеціаліст міністерства культури Білорусі С. Масловський, заступник міністра культури України Ю. Сердюк, віце-президент фонду "Вера" А. Паньшин. Першими відвідувачами виставки були 100 учнів школи-інтернату № 15 з Києва.

Їм сподобались роботи білоруських художників-графіків трьох поколінь — Язепа Дроздовича, Лазаря Рана та Володимира Басалиго. Виставка працюватиме до 8 червня.

Експрес-інформація

ПРОМИСЛОВЦІ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ

У Караганді завершилася нарада глав і повноважних представників урядів Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Таджикистану, України та Узбекистану з питань промисловості. Одним із підсумків зустрічі стало створення міжурядової Ради з питань промисловості, яка узгоджуватиме політику та об'єднуватиме зусилля щодо стабілізації і розвитку різних промислових галузей. Представники Білорусі, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Росії, України та Узбекистану уклали угоду про створення Євро-Азіатського об'єднання вугілля та металу. Підписано також низку інших міждержавних угод.

ІЗ ЗВЕРНЕННЯМ ДО НАРОДУ

виступив по телебаченню Президент Польщі Л. Валенса. Він сказав, що рішення про розпуск парламенту країни було для нього непростим. Однак, за словами Л. Валенси, парламентський вотум недовіри урядові мав неконструктивний характер і не був підкріплений ані кадровими, ані програмними пропозиціями. Тому Президент вирішив оголосити нові парламентські вибори. «Я докладу всіх зусиль до того, щоб ніщо і ніхто не заважав здійсненню реформ у країні», — сказав Л. Валенса.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Проблеми

ЩО У ПУДОВКІНА НА ДУМЦІ?

або Ще раз про статус Севастополя

У крихітній замітці «Российской газеты» від 28 травня нам повідомлялось, мовляв, російська парламентська опозиція всерйоз готується до обговорення питання про «статус» українського Севастополя. Всім відомо, що старший брат ніколи від зазіхань на Крим і Севастополь не відмовлявся. І в тому, що нова політична провокація назріває, нікого в світі переконувати не треба. Останні витівки з підняттям андріївських прапорів, виступи російських яструбів — більш ніж красномовний аргумент.

Ялозиться ця проблема постійно. У російській ВР або на з'їзді постійно використовується у внутрішньополітичній боротьбі депутатів з Президентом. Отож нині для цих політиканів саме час настав. У РФ готується конституційна нарада, яка може стати першим етапом прийняття нового основного закону, а отже, і початком кінця кар'єри багатьох політичних авантюристів, що закликають до територіального переділу в Європі й руйнування наріжних принципів СБСЄ.

З іншого боку, дедалі серйознішим стає україно-російський діалог на теми взаємодії в економіці. Як вельми успішні розцінили президенти СНД і результати саміту в Москві.

Час підривати нові «сенсації». Наскільки нам відомо, в надрах російського парламенту вже курсує проект постанови ВР РФ про передачу Севастополя під юрисдикцію Росії. Авторами цього папірця, який (у разі появи на білий світ) знову загострить стосунки між нашими державами, стали відомі всім особи — члени так званої «комісії по статусу Севастополя», створеної з'їздом нардепів. Очолює всю роботу пан Євген Пудовкін, патологічна «любов» якого до України загальновідома. Що в Пудовкіна на думці, то в Бабуріна — на мові. До речі, коли передавались ці нотатки, останній дав інтерв'ю ТАРС, у якому прямо заявив про прагнення своїх однодумців уже найближчим часом «справедливо» розв'язати «севастопольську проблему».

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

У сусідів

НЕМА НІЧОГО ДОРОЖЧОГО ЗА ЖИТТЯ

У Молдові очікується чергове підвищення цін

У сільській місцевості за опалення будинку селянин платить майже сто тисяч карбованців на рік. Але вже найближчим часом енергетики обіцяють удвічі підняти ціни на електроенергію. Транспортники також планують підвищити тарифи за проїзд у автобусах. До того ж, у парламенті на підході ще один податковий закон — дорожній. За рахунок якого уряд планує підтримати автомобільну галузь республіки. Але крайнім, як завжди, залишиться платник податків, зарплата якого залишається тією ж — 3 тисячі рублів. Усе це, як сказав в одному з останніх виступів Президент Молдови М. Снєгур, «може призвести до соціального вибуху». А поки що літні виступи відкрили автомобілісти, профспілка яких заявила про намір провести загальногалузевий страйк.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Білоруський калейдоскоп

АРМІЯ ЗАЛИШИТЬСЯ ВДОМА

Сенсаційна новина опублікована засобами масової інформації Білорусі: республіка збирається відправити свої війська для врегулювання конфлікту в Югославії. Як виявилося, сенсація була дещо перебільшеною. Так, була зустріч представника генерального секретаря ООН з Головою Верховної Ради Білорусі Станіславом Шушкевичем. І розмова торкалась можливого використання збройних сил республіки у врегулюванні югославського конфлікту. Але позитивної відповіді представник ООН не отримав. Річ тут не тільки в нейтральному статусі держави, що його отримала Білорусь. Не останню роль відіграє швидше матеріальний бік. Адже відправити війська треба за свій рахунок, а утримання одного солдата щодобово коштує 100 доларів. А це сьогодні республіці не під силу.

БІЛОРУСЬКИЙ ДІМ У НІМЕЧЧИНІ

У німецькому місті Дортмунді відкрився Білоруський дім мистецтв, науки і політології. Тут проводитимуться виставки наших художників, конференції, зустрічі з людьми сфери шоу-бізнесу в Німеччині. Фінансування цього дому взяв на себе білоруський бізнесмен В. Мацулевич, відомий своїми меценатськими справами.

НАРОДЖУВАНІСТЬ ПАДАЄ

Більш як на 40 відсотків упала за останні 10 років народжуваність у республіці. Паралельно з цим спостерігається тенденція до скорочення тривалості життя. Про ці та інші проблеми йшла мова на з'їзді медиків Білорусі. Результатом роботи з'їзду стало створення Асоціації лікарів, яка розв'язуватиме проблеми охорони здоров'я.

Віктор ХОРОШКО.

Соціальний зріз

Розтлумачте, поясніть!

Останнім часом, коли особливо загострилася політична і економічна криза в Україні, помітно зріс потік листів і телефонних дзвінків до редакції «Голосу України» з настійним проханням передати Президентові, парламентові і уряду тривогу громадян, накази виборців народним депутатам — неодмінно зупинити стрімке падіння нашої молодої незалежної держави у безодню. Люди пишуть, що вже тепер значна частина українського народу опинилася на межі жебрацтва, а малокомпетентні можновладці продовжують над ним безплідні соціальні експерименти.

— Слухав на минулому тижні доповіді на сесії Верховної Ради віце-прем'єра Пинзеника і міністра праці Каскевича про нове підвищення цін і соціальний захист населення і подив мене брав, — обурюється ветеран війни і праці з Броварів Л. Ященко, — знову жалюгідний мінімум зарплати і пенсій... І жоден з панів-доповідачів і словом не прохопився про те, як саме будуть захищені вже не раз пограбовані державою вклади трудящих в Ощадбанку. Невже в уряді не знайшлося жодного чиновника, який про це подумав би? Вимагаємо від Президента негайно втрутитися, вжити необхідних заходів... Адже, як писав поет, останню свитину з каліки знімають!

У цьому ж дусі й лист інваліда другої групи, 65-річного одесита П. Бобруйка:

Сердиті листи на адресу Президента, парламенту і уряду.

«Хотів би знати, за які провини уряд вирішив штучним мором знищити моє покоління. Я з тих дітей війни, що малолітками стояли біля верстатів. Чесно працював 45 років на державу, а тепер живу напівголодний... Захворів. Підрахував, що на ліки, які порадили придбати ескулапи, потрібно щонайменше 330 тисяч карбованців. Де я візьму такі гроші? Були заощадження, все життя відкладав з зарплати по кілька червінців на старість. Так держава своєю ціновою політикою звела їх до нуля. Залишилося одне — живцем у домовину! Чи розуміють державні мужі і депутати, що вони своєю печерною ринковою економікою накинули петлю на шию старшого покоління нашого народу? Чи хоч трішки гризе їх за це совість?»

До речі, новий стрибок цін негайно позначився і на вартості відходу усіх смертних до «потойбічного світу».

«У чергах біля крамниць тепер дедалі частіше чуєш, як нині страшно помирати, — пише Г. Биков з Нікополя. — Щоб за християнським звичаєм поховати покійника, належить викласти лише ритуальній службі понад 100 тисяч карбованців... Кажуть, держава допомагає... Однак і ту мізерну державну допомогу вдається отримати в соцазабезі часто-густо аж через місяць-два після похорону. Невже уряд не може розпорядитися, щоб її надавали неодмінно того скорботного дня, коли людям вкрай потрібні гроші?»

«Пан Пинзеник нерідко риторично запитує з трибуни: де взяти кошти на соціальний захист населення? Підкажу: нехай розбереться, де взяли мільйони, а то й мільярди карбованців наші новоявлені ділки — бізнесмени. Заробили чесною працею? Чому уряд не запровадить декларації на прибутки, на вклади у зарубіжні та приватні банки? Адже скільки вже багатств України розпродали різні мафіозні структури! У них можна за бажанням знайти ой як багато і карбованців, і валюти» — так вважає В. Журило з Донеччини.

У пошті редакції чимало листів від місцевих організацій ветеранів війни, праці і Збройних Сил, від пенсіонерів з вимогою до Верховної Ради, її Президії, народних депутатів прискорити прийняття Закону «Про статус ветерана». Його давно з нетерпінням чекають майже 15 мільйонів громадян України.

Цими днями Кабінет міністрів прийняв пакет документів щодо соціального захисту населення у зв'язку з підвищенням цін. Але це лише частково послабить нові злидні. Надія на вас, народні депутати!

Володимир ЧЕРКАС.

Фотофакт

Хто поїде до Ялти? Напередодні сезону відпусток це запитання звучить інакше: кому такий вояж по кишені? Ціна до Сімферополя поїздом — 6 тисяч, літаком — 24.... І це крім вартості путівки.

Тому більшість «відпочиваючих» милуватимуться Ялтою тільки за старими знімками, слайдами, спогадами.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО ПРОТИ «АНЖЕЛІК»

На книжкових полицях Харкова, запруджених «Анжеліками», «Маріаннами» та іншою чужоземною літературою, з'явилися гарно оформлені українські книжки. Це спільні видання редакції журналу «Березіль» та видавництва Мар'яна Коця (Нью-Йорк, США).

Користь від ділового партнерства, що започаткувалося між харківським часописом і приватним американським видавництвом, має передусім читач, шанувальник українського слова. Причому, користь подвійну. По-перше, розширюються межі вибору книжок рідною мовою, що, зважаючи на величезний потік російськомовної літератури у прикордонному регіоні, має надзвичайно важливе значення. По-друге, кошти (нехай і незначні через надто скромні тиражі) від реалізації цих видань підуть на підтримку журналу «Березіль», який ось уже кілька років перебуває у важкому фінансовому становищі.

Харків.

Володимир НАУМЕНКО.

ЧЕКІСТИ У ФОРМІ УПА

Міркування про те, як важко дошукатися правди

Недавно одержав я листа від жительки Радошівки Ізяславського району Хмельницької області О. Личик. Її вивели з рівноваги кілька рядків мого матеріалу «Не даймо нас роз'єднати» («Голос України» від 12 січня). У тих рядках мовиться про те, що чекісти останніх воєнних і перших повоєнних років полюбляли перевдягатися у форму бандерівців і під цим прикриттям робили свої чорні справи. Олена Давидівна сміливо називає це повідомлення нісенітницею. І доводячи свою правоту, розповідає про зимовий день середини війни, коли вони, малі діти, мерзли в холодній хаті, а мама доглядала вмираючого братика. Раптом до хати увірвалася трійця озброєних, вони назвалися вояками української армії (на шапках були тризуби) і сказали, що їм потрібна тепла одежа. Почали нишпорити, але нічого не знайшли, збили мало не до смерті матір, стягнули з хворої дитини кожушину, загиджену вошами, і вивалилися з хати, навіть не зачинивши дверей.

Ось така сумна історія.

Ознайомившись із нею, я пригадав, що невдовзі після війни мені самому не раз доводилося чувати від простих гречкосіїв про те, що й до їхніх хат (на півночі Сумської області, де вояків УПА наче й не зустрічали) час від часу поночі вривалися партизани, забирали останні харчі й теплу одежу. І спробуй щось скажи. То люди при зброї, живуть у лісі, по холодних землянках...

Так що хай мені пробачить шановна Олена Давидівна, але те, що вона бачила в Ізяславському районі на Хмельниччині, було, скажімо, й у Ямпільському та інших навколишніх районах Сумщини. Це можна зрозуміти, бо людям, які б у них на шапках не були знаки, однаково холодно на морозі. Особливо тоді, коли вони голодні і погано вдягнені.

Хоч усе це ніякою мірою не виправдовує тих, хто роздягнув умираючу дитину, як і не спростовує моїх слів про «маскарад». Але про це — далі.

Зізнаюся щиро, що я здивований тим, що мої побіжні рядки про перевдягнених чекістів-кадебістів викликали таке велике роздратування серед певного прошарку нашого цнотливого суспільства. Свого часу мені доводилося писати про конкретні злочини чекістів, про організовану комуністичною партією машину винищення інакомислячих — і спростувань не було. Тепер же декому стало нестерпно боляче від самої згадки про «маскарад».

Прийшов лист і від ради ветеранів війни та праці Миколаївської області. Тобто від досвідчених, а часом і відбитих життям людей. Вони теж ознайомилися з моєю статтею, а один з них, М.Божаткін, навіть виступив на пленумі ради і висловив думку, що твердження журналіста щодо «маскараду» чекістів треба перевірити якнайретельніше, а матеріали перевірки опублікувати. Пленум направив витяг з цього виступу на ім'я Генерального прокурора України для розслідування і вжиття заходів.

Як на мою розуміння, Генеральна прокуратура могла б з допомогою архівних документів заспокоїти сумління пильних ветеранів, проте вона переслала листа до «Голосу України». Отже, мушу «розслідувати і вживати заходів» сам. У зв'язку з цим раджу всім, хто так наполегливо спростовував моє побіжне міркування про «маскарад», зручніше вмоститися, щоб ненароком від несподіванки не впасти. На жаль, за браком газетного місця доведеться навести тільки уривки з документа. Отже, цитую:

«Докладная записка о фактах грубого нарушения советской законности в деятельности т.н. спецгрупп МГБ

Министерством Госбезопасности Украинской ССР и его Управлениями в Западных областях Украины, в целях выявления вражеского украинско-националистического подполья, широко применяются т.н. спецгруппы, действующие под видом бандитов «УПА»... Однако, как показывают факты, грубо-провокационная и неумная работа ряда спецгрупп и допускаемые их участниками произвол и насилия над местным населением не только не облегчают борьбу с бандитизмом, но и наоборот, усложняют ее, подрывают авторитет советской законности и бесспорно наносят вред делу социалистического строительства в Западных областях Украины...»

Щоб не випробовувати далі терпіння читача, скажу: цей документ під грифом «Цілком таємно» і датований 15 лютого 1949 року надійшов на адресу секретаря ЦК КП(б) України М.С.Хрущова від військового прокурора військ МВС Українського округу полковника юстиції Кошарського.

Далі цей юрист наводить кілька цілком конкретних прикладів жахливих знущань перевдягнених чекістів з мирного населення Дубровицького та Козинського районів Рівненської області і робить висновок: «Из приведенных выше примеров видно, что действия т.н. МГБ носят ярко выраженный бандитский, антисоветский характер, и, разумеется, не могут быть оправданы никакими оперативными соображениями».

Після цього полковник юстиції наводить ще чотири приклади зі Львівської та Рівненської областей, як перевдягнені чекісти не тільки знущалися з мирного населення, а й влаштовували побори з селян, забираючи гроші та продукти харчування начебто для потреб УПА.

Ось ще цитата: «Участники спецбоевок МГБ совершают ограбления местных граждан» — і знову Кошарський наводить конкретні приклади з прізвищами катів і жертв, у тому числі й з Тернопільської області.

Так що не знаю, що тепер і думати. З одного боку, хочеться вірити, що з хати Олени Личик кожушину потягли все ж таки бандерівці, а з другого — полковник Кошарський свідчить, що це цілком могли бути й чекісти. Хоча після зрілих роздумів я таки дійшов висновку, що годованці «залізного Фелікса» завошивленою кожушиною погребували б. І не від великого благородства, а тільки тому, що в холодних схоронах сиділи не вони.

Хто матиме бажання ознайомитися з повнішим текстом цитованого документа, нехай знайде газету «Наша республіка» від 26 лютого 1993 року, а в ній заголовок: «Эмгебисты в форме УПА». Проте документи документами, але ще живі люди, які пам'ятають і справжніх, і липових бандерівців. Сподіваємося, вони ще розкажуть про перевдягання чекістів, яке є лише незначною часткою великого маскараду, що тривав понад сім десятиліть. За цей час професійні вбивці безліч разів успішно маскувалися під респектабельних законників, не менш професійні загарбники талановито грали роль великодушних визволителів, а звичайні грабіжники народу натягали на себе тогу великих моралістів. Ця тема ще чекає чесного і вправного пера.

Борис СИДОРЕНКО.

До уваги уряду

НАФТУ ПЕРЕРОБЛЯЄ МІНІ-ЗАВОД

Низькооктанові бензини та дизпаливо можна буде одержувати безпосередньо в зоні нафтових родовищ, не витрачаючи великих коштів на транспортування сировини до віддалених переробних підприємств. І відкриється така можливість завдяки малогабаритним установкам, що їх почали освоювати на Чернівецькому виробничому об'єднанні «Машинобудівний завод».

— Щонайперше, — сказав мені головний конструктор підприємства Анатолій Шкіндель,— запускаємо у виробництво установку, яка перероблятиме газовий конденсат, що виділяється при видобуванні нафти. Одержуватимемо з нього дизпаливо та бензин невисоких октанових чисел. Річна потужність такого міні-заводу невелика — 14 тисяч кубометрів газового конденсату, він обслуговуватиме малодебітні свердловини.

Якщо родовище вичерпується, установку без особливих зусиль у демонтованому вигляді можна перемістити в інше місце, що робить її дуже практичною й економічно вигідною.

Один з таких міні-заводів невдовзі буде відправлено в Каракалпакію. Зацікавились нашим обладнанням і нафтовики Надимського родовища.

Працюємо також над виготовленням установки, що виготовлятиме пальне безпосередньо з нафти, потужність якої розрахована на переробку 50 тисяч тонн сировини протягом року. Замовлення на неї зробив Казахстан.

Дивує в цій ситуації те, що інтересу до нашого обладнання, за винятком об'єднання «Полтаванафтогазгеологія», не виявляють українські нафтовики. Та ми — оптимісти. Становище неодмінно зміниться на краще. Чернівецькі міні-заводи повсюдно пропишуться і в нашій державі. Адже вони здатні забезпечити вагому прибавку в одержанні дефіцитних для нас енергоносіїв.

Поставляючи своє обладнання в країни СНД, ми теж вирішуємо цю важливу проблему. Адже замовники розраховуватимуться з нами за одержану продукцію часткою бензину та дизпалива.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

НА БЕЗРИБ'Ї... І КУРКА — РИБА

Коли, звісно, така є

Білосарайський рибцех Маріупольського рибоконсервного комбінату, що розташований на березі Азовського моря, призначений для переробки продуктів «блакитних нив», часто місяцями простоює...

Старожили пригадують: колись в Азовському морі виловлювали стільки риби, що її не встигали переробляти на місцевих підприємствах, а бичками підживлювали навіть поля сусідніх колгоспів. Сьогодні все це скидається більше на легенду — «Бички в томаті» давно зникли з наших магазинів, як і більшість іншої рибної продукції. «Постаралися» тут «велетні радянської індустрії» — металургійні заводи Маріуполя, що десятиліттями інтенсивно труїли води унікального, багатого на рибу, моря. Далося взнаки й браконьєрство, були й інші причини, та факт залишається фактом: сьогодні рибопереробна промисловість українського Приазов'я переживає дійсно найтяжчу кризу в своїй історії.

— Торік наше підприємство не працювало майже 6 місяців, — сумно констатує начальник Білосарайського рибцеху Григорій Коляка. — За минулий рік рибколгоспи Донеччини і Запорізької області поставили нам лише 7 тонн судака та 53 тонни ляща. А океанської риби від Росії так і не дочекалися. За таких обставин налагоджуємо зв'язки з Казахстаном. Щойно отримали звідти 370 тонн ляща, чекаємо на нову партію риби. Але цього приазовському підприємству замало. Ось тут би й поновити давні, традиційні зв'язки із ростовськими колегами, тим паче, що море одне. Та все не так просто, як здається на перший погляд. Під російським берегом азовської риби значно більше, ніж під українським. Проте ростовські рибалки усю свою продукцію переробляють самі. А тим часом Маріупольський рибоконсервний комбінат забезпечений сировиною лише на 20 - 25 відсотків. Ось і переходять тут (бо змушені) на виробництво консервів із птиці. Звичайно ж, не забувають при цьому і про рибу — власну, українську. Для її промислового розведення використовують, скажімо, внутрішні водойми. Тут і карась, і товстолобик, і короп, і білий амур. Але й таким робом проблеми не розв'язати...

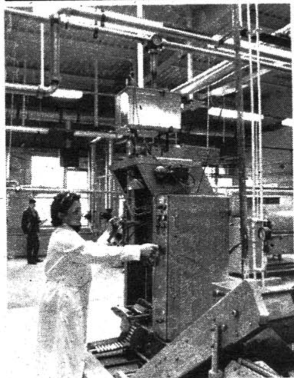
А у віддаленій перспективі: чи спроможний Маріупольський комбінат працювати, як 20 - 30 років тому, лише на азовській сировині?

У цьому Г.Коляка має сумніви. Те, щедре на рибу Азов'я, важко повернути. Але ж є океанська сировина! Якщо налагодимо відповідні зв'язки з Росією, Казахстаном, то переконаний, будемо працювати на повну потужність.

А поки що — замкнене коло на азовській воді...

Юрій ДОЦЕНКО.

Першотравневий район, Донецька область.

Решетилівський молокозавод, що на Полтавщині, збудовано ще у 1929 році. Приблизно такого ж віку і його обладнання. І коли 4 роки тому завод очолила молода директор Марія Дмитрівна Гуржій, тут почалася реконструкція старих цехів. Повністю переобладнали маслобойний цех, встановили устаткування німецької фірми «Нагема» (потужність 10 тонн за зміну), будують новий цех цільномолочної продукції, закупили пакувального матеріалу на три роки безперебійної роботи.

КОНІ ПЛАЧУТЬ..,

зате «підпільники» радіють

Нарешті полюбили село. І всі водночас — парламент, уряд, а надто на обласному і районних рівнях. Почали селянину давати землю — ту саму, що в колгосп колись безоплатно забирали. Тепер повертають, щоправда скупо: кому до невеличкої присадибної ділянки «дорізають» півгектара, кому кільканадцять соток, а кому аж цілий гектар (про фермерів не говоримо, бо їх стільки, як на коліні волосся). Дають, повторюю, мало, з великою неохотою, а тим часом кажуть: «Не хоче селянин брати землю, він від неї відвик, йому і в колгоспі добре...»

Чому ж селянин «не хоче» землі? Послухаємо мешканця села Восходави, що у Гощанському районі, Дмитра Івановича:

— Присадибні ділянки стали он які, а коней у селі — як кіт наплакав. І в колгоспі мало. То вже хтось як ухопить їх, замучених, то заганяє до краю — падають коні у борозні, сльози з очей і все...

Та не лише у Восходавах і не тільки у Гощанському районі — щось подібне довелося чути у багатьох селах Рівненщини. Дивна картина: як тільки почали людям розширювати присадибні ділянки, відразу ж, як за помахом диригентської палички, колгоспи взялися «сплавляти» коней на м'ясокомбінати, продавати кому попало. І наслідки не забарилися: авторові цих рядків доводилося на власні очі бачити, як невтішно голосили сільські жінки, що нічим вчасно обробити городи, як проклинали демократів — їм у селі розтлумачують, що в усіх бідах саме останні винні. Люди буквально б'ються, щоб оті коні «вирвати». А «диригенти» в цей час задоволено потирають руки: ось так, мовляв, самі зрозумієте, що без колгоспу вам не обійтися, що треба повертати до того, що було колись...

Чув на власні вуха: «Нічого не хочу — лишень пожити ще з десять років; як було за Брежнєва...» Говорив ще молодий і, як на перший погляд, цілком здоровий чоловік. Отож «підпільники» можуть тішитися: їх невидима підла робота дає певні плоди.

А на завершення — кілька цифрових викладок. Як повідомив головний інженер відділу землекористування обласного управління сільського господарства Сергій Крутій, за минулий рік і перший квартал року нинішнього для особистих підсобних господарств селянам Рівненщини додатково виділено більше 36 тисяч гектарів землі. А обласне статистичне управління дало таку довідку: якщо на перше січня 1992 в усіх категоріях господарств коней налічувалося майже 33 тисячі, то через рік — на три тисячі менше. Та й треба подивитися, що залишилося: добра половина—лошата, а тяглова сила пішла на ковбасу.

Напрошується резонне запитання: кому вигідно нагнітати напруженість на селі і «підставляти» демократів? На нього значної люди відповідають: «Підпільний обком діє!»

...Зустрівши першого-ліпшого голову колгоспу, не треба запитувати, де він подів свій компартійний квиток — викинув чи заховав? Досить поцікавитися, скільки у його господарстві залишилося коней і якого числа в червні останні вдова посадила картоплю...

Сергій МЕЛЬНИЧУК

Рівненська область.

«ПЕЧЕРНИЙ ВІК» МІСЦЕВОЇ ПОЛІГРАФІЇ,

або ЛІНОТИП КОМП'ЮТЕРОВІ НЕ ПАРА

Кілька років тому редактор однієї обласної газети поділився зі мною інформацією: «А ви знаєте, що набірні машини-лінотипи, якими ми друкуємо газети, стоять лише в нас та ще в країнах Африки». Зізнаюсь, я не знав. Як і того, що їх виготовляли в колишньому Союзі заводи по виробництву устаткування для... м'ясо-молочної промисловості. Зате, коли під час зустрічі начальник обласного управління у справі преси Василь Гащиць зауважив, що устаткування наших районних, міських та обласних друкарень відстало від світового рівня десь на півстоліття, я вже не дивувався.

Сумне видовище наші райдрукарні. Лінотипи, металевий набір, плоскодрукарські машини здебільшого з ручною подачею паперу, які з початку століття змінювали лише назву та ціну, призвели до того, що мова вже йде про їхнє виживання. І неспроста, бо старі друкарі йдуть на пенсію, а молодь на шкідливе виробництво не поспішає. А тут ще скорочення замовників через відсутність бензину, нестача фарби, металу, запчастин. У скрутному становищі й райгазети, яких поліграфісти обдирають, мов липку. У вісімдесятих роках Держкомпреси України розпочав був роботу над оновленням матеріально-технічної бази місцевої поліграфії. З'явилися фотонабір, машини офсетного друку, інша техніка, в переважній більшості імпортного походження. Та невдовзі зникла потрібна для їх придбання валюта, ні на що стало купувати необхідні матеріали, хоча б ті ж самі офсетні верстати «печерного» періоду.

Відчувши, що плани оновлення поліграфбази зазнають фіаско, в тодішньому Кіровоградському облполіграфуправлінні ще в 1989 році замість допотопної електромеханічної "Ятрані" почали випускати більш-менш сучасну електронну друкарську машинку «Елема». Взяли кіровоградці та й переробили її з канцелярського варіанту в набірно-друкарський для набору текстів районних газет. Добрий, скажу вам, вийшов з тієї машинки комплекс. Посунули за ним до Гащиця гінці з усієї України, та й не тільки з неї. Тільки встигай виконувати замовлення. Силами ремонтної служби управління модернізували тоді більш як 200 «Елем», які нині трудяться в друкарнях і редакціях райгазет по всій республіці. І це скорочує для однієї районки, наприклад, поліграфвитрати на 300 — 400 тисяч карбованців за рік. А для їхнього бідного бюджету це неабияка сума. Безумовно, модернізована «Елема» — не комп'ютерний комплекс. Але знайти нині редакції 2,5 мільйона карбованців на придбання імпортного устаткування — річ неможлива.

Отож і вирішив Держкомпреси України, за словами Гащиця, створити комп'ютерну набірну установку вітчизняного виробництва, куди б входили комп'ютер, уже згадувана «Елема» і дисковод. Причому набирати тексти на комп'ютері, а «Елему» використовувати як принтер для друкування. І матиме вона до семи шрифтів, а не здвоєний українсько-російський, як нині. З появою вітчизняного лазерного принтера можна буде замінити «Елему» і використати її за прямим призначенням. Держкомпреси вже уклав угоду з НДІ Вінницького заводу «Термінал», яка передбачає до травня наступного року розробити дослідний зразок запропонованої кіровоградцями установки, а з липня розпочати її серійне виробництво. І коштуватиме вона в нинішніх цінах не 2,5 мільйона, а якихось 85 - 90 тисяч карбованців. Черкаський завод «Фотоприлад» спільно з УНДІПП розробляє тим часом для неї лазерний принтер.

Залишається нерозв'язаною проблема офсетних світлочутливих пластин для друку. Але і її за бажанням можна розв'язати, а не дивитися за кордон.

— Чи в нас алюмінію немає, чи чогось іншого, — дивується Василь Іванович. — В Україні є значний науковий і машинобудівельний потенціал. Це Київський і Львівський науково-дослідні поліграфічні інститути, шість заводів поліграфічного машинобудування, а ми старцюємо. Тим часом ці заводи випускають різне допоміжне устаткування. Звичайно, все це потрібно, але чому вони не візьмуться в першу чергу за виготовлення малоформатних офсетних машин, на яких можна було б друкувати районні газети та іншу необхідну продукцію.

Щоправда, заводи поліграфічного машинобудування вже об'єдналися в асоціацію «Укрполіграфмаш» і дещо роблять для розв'язання проблеми. А Держкомпреси навіть частково фінансує їхні розробки. Та поки що не видно того часу, коли районна поліграфія вийде з «печерного віку».

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

У зв'язку з порушенням справи про банкрутство малих підприємств «Цито» і «Фантастика» усім кредиторам підприємств необхідно звернутися до Держарбітражного суду на адресу: м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В. Розрахунковий рахунок МП «Цито»: 468803 у Старокиївському відділенні ПІБ м. Києва,

адреса: м. Київ, б-р Т. Шевченка, 18.

МП «Фантастика» — р/р 700161411/609822 у АБ «Інко»,

адреса: м. Київ, вул. Паньківська, 11.

«ФОНД МІЛЬЙОН»

— так назвали АТ «ОМЕТА Фонд» і Спілка журналістів України відкритий бліц-конкурс серед журналістів і запрошують бажаючих 3 і 4 червня на Дні відкритих дверей.

Протягом трьох останніх місяців у серії газетних публікацій, теле- й радіопередач було просто й дохідливо оповідано про діяльність і перспективи, можливості й переваги одного з найбільших в Україні акціонерного товариства «Національний інвестиційний фонд «ОМЕТА XXI століття». Небайдужий читач, глядач чи слухач міг упевнитися: «ОМЕТА Фонд» — не лише доступна, стабільна, надійна й прибуткова форма зберігання коштів, а й товариство глибоко демократичне й відкрите за своєю суттю.

Цю ідею сприйняли й підтримали вже близько 13 тисяч громадян України, які стали акціонерами АТ «ОМЕТА Фонд». Тепер можна констатувати: за дуже короткий строк Фонд завершує передплату на акції першого випуску, 26 червня проводить установчі збори товариства.

Однак постає питання: як за допомогою таких структур дати нашій економіці новий імпульс, як навчити співгромадян жити в умовах жорстокої інфляції? Питання досить серйозне для того, щоб змусити парламентаріїв і уряд визнати: саме за інвестиційними структурами — наше надійне майбутнє й сьогочасна потреба — захистити громадян України від гіперінфляції.

«ОМЕТА Фонд», виходячи не з чистої теорії, а вже з надбаної, хай і не дуже багатої, практики, внесла свої пропозиції та зауваження щодо законопроекту про інвестиційні фонди й компанії, що їх розробляє уряд, і навіть запропонувала свій альтернативний варіант. Однак упевнені: в цій важливій справі може й повинна сказати своє слово «четверта влада» — засоби масової інформації.

Ось чому, повторюємо, як товариство відкрите й чесний діловий партнер, не роблячи ніяких таємниць, «ОМЕТА Фонд» разом із Спілкою журналістів України проводить 3 і 4 червня Дні відкритих дверей для журналістів, які бажають узяти участь у Всеукраїнському бліц-конкурсі «Фонд мільйон» на кращу публікацію, теле- чи радіопередачу за темою: «Національний інвестиційний фонд «ОМЕТА XXI століття» — як представник інвестиційних структур економіки України, її майбутнього».

Думаємо, тема промовляє сама за себе, визначає характер і завдання майбутніх конкурсних матеріалів. Підготувати їх вам допоможуть працівники Фонду. В зручний для кожного з бажаючих журналістів час 3 або 4 червня вам нададуть вичерпну інформацію, познайомлять з робочою «кухнею» АТ «ОМЕТА Фонд» (адреса офісу — вул. Дмитрієвська (колишня Менжинського), 30; телефони для довідок: 216-07-81 — у «ОМЕТА Фонді», 225-00-05 — у Спілці журналістів).

Журналістів обласних і районних засобів масової інформації в ці ж дні чекатимуть у філіях і представництвах «ОМЕТА», які працюють у кожному обласному центрі і ще в 40-ти інших містах України. Хто бажає, може приїхати також і до Києва або отримати додаткову інформацію в штабквартирі Фонду за телефонами: 216-07-81; 216-54-01.

Опубліковані в періодиці або передані в теле- й радіоефірах матеріали з позначкою «Фонд мільйон» потрібно надіслати до 26 червня ц. р. (за поштовим штемпелем) за адресою АТ «ОМЕТА Фонд».

У найстисліші строки компетентне й суворе жюрі назве трьох переможців конкурсу. Для них встановлені Почесні дипломи Спілки журналістів України, а також грошові премії Фонду:

за перше місце — 1.000.000 крб.,

за друге місце — 600.000 крб.,

за третє місце — 400.000 крб.

Передбачені також заохочувальні премії для редакцій, які не залишаться байдужими до теми, що хвилює суспільство, яскраво й дохідливо подадуть конкурсні матеріали на суд читачів, глядачів і слухачів.

Ми чекаємо на вас, панове журналісти, і бажаємо плідного співробітництва, а також особистого успіху в конкурсі!

Департамент зовнішніх зв'язків АТ «ОМЕТА Фонд».

Доходи за вкладами зростатимуть

Останнім часом дедалі частіше й гучніше різні банки запрошують до себе громадян України, обіцяють їм високі доходи за вкладами. А які нині наміри в нашого найрідніших, найпопулярнішого колись державного Ощадбанку України? Як він збирається захищати від інфляції гроші своїх вкладників? Це хвилює багатьох наших дописувачів.

Редакція попросила першого заступника голови правління Ощадбанку України В. БУРЯКА відповісти на ці запитання.

— Починаючи з 2 січня 1992 року наш банк підвищив вдвічі дохід, що виплачується вкладникам за всіма видами вкладів у вигляді відсотків. При цьому враховувалися втрати від знецінення заощаджень у зв'язку з лібералізацією цін.

Відповідно до Декрету Кабінету міністрів України від 11 січня 1993 року «Про компенсацію громадянам України втрат від знецінення заощаджень в Ощадбанку України», установи Ощадного банку проводять компенсаційно виплати в розмірі 200 відсотків за залишком вкладу до 2 тисяч карбованців станом на 1 січня 1992 року по одній ощадній книжці, а також процентні вклади по книжці, а також 100-відсоткової компенсації на вклади, яка нарахована відповідно до Указу Президента України від 6 березня 1992 року «Про компенсацію населенню України втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з лібералізацією цін» і 40-відсоткової компенсації на вклади, яка нарахована відповідно до Указу Президента СРСР від 22 березня 1991 року.

З метою захисту вкладів від знецінення внаслідок інфляції Ощадний банк України встановив з 1 січня 1993 року процентні ставки по вкладах населення, покладених на строк не менше 6 місяців, на рівні облікової ставки Національного банку України, яка враховує рівень інфляції коштів. Облікова ставка — це визначений розмір плати за використання кредитів, що передаються Ощадним банком Національному банку України. На початок цього року розмір облікової ставки Національного банку дорівнював розміру процентної ставки за строковими вкладами, тобто 80 відсотків.

З 1 січня 1993 року в установах Ощадного банку України відкриваються лише три види вкладів:

— поточні рахунки (вклади до запитання) з доходом 30 відсотків річних;

— строкові вклади з терміном зберігання 6 місяців з доходом 80 відсотків річних;

— цільові вклади на дітей з доходом 90 відсотків річних.

Ураховуючи темпи зростання інфляції та здійснення заходів щодо приведення процентних ставок до їхнього реального рівня, Національний банк України планує найближчим часом підвищити облікову ставку. Відповідно, й Ощадний банк має намір підвищити доход за строковими вкладами населення до 100—120 відсотків річних.

Ми дійшли висновку, що процентні ставки по вкладах населення слід переглядати не менше двох разів на рік.

Ощадний банк України має довіру більш як 50 мільйонів вкладників, про що свідчить постійне зростання залишку їх вкладів.

На 1 квітня 1993 року залишок вкладів в установах Ощадбанку України становив 438,7 млрд. карбованців. Тільки за 3 місяці поточного року він зріс на 196 млрд. карбованців.

Від відділу листів і соціологічної інформації:

Що ж, добре, коли залишки вкладів в установах Ощадбанку збільшуються. Але водночас зростає й кількість листів до редакції, автори яких обурюються знеціненням їхніх вкладів, просять відповісти на різноманітні запитання. Відповіді Ощадбанку на частину таких листів надрукуємо в одній з наших наступних сторінок.

Футбол

Відповідь нетерплячим

Кілька днів тому російська газета «Спорт-Экспресс» опублікувала традиційний рейтинг усіх збірних країн Європи з футболу. У коментарі до цієї таблиці є такі рядки: «Але найбільший стрибок здійснила збірна України (з 33 на 23 місце.— В. Б.), здобувши перемогу в товариській грі з Литвою на її полі. Нагадаємо, що навіть чемпіони Європи не змогли там виграти».

Погодьтеся, дуже приємні рядки. Особливо для тих, хто по-справжньому переживає за нашу національну команду, щиро вірить у її майбутні перемоги та високі місця. Втім, на жаль, усе ще лунають критичні зауваження на адресу Федерації футболу України, тренерів і гравців команди. Нетерплячих вистачає. Усі вони бажають результату негайно, і головне — самих лише виграшів.

— Що ж, цілком логічно вимагати від національної команди (не тільки футбольної) найкращого результату, — говорить головний наставник збірної України Олег Базилевич.— Вона й існує насамперед для того, щоб гідно представляти націю. І ми не просимо ніяких поблажок.

— То що, і вас, Олегу Петровичу, можна віднести до числа тих нетерплячих, які бачать нашу збірну чемпіоном світу з товариських поєдинків?

— Не жартуйте. Причин для серйозного тону значно більше. Так-от, без професіонального аналізу стану справ у національній збірній сьогодні не можна конкретизувати наше завдання за максимумом.

— Чому?

— Склалася унікальна ситуація в процесі становлення головного футбольного колективу країни. Мова про те, що ми зовсім недавно, а конкретніше — 27 квітня нинішнього року, тільки народилися у новому вигляді та якості. Не залучаючи легіонерів, а використовуючи лише тих футболістів, які максимально відповідають нашим вимогам. Те ж, що було перед цим протягом минулого року,— прихований тривалий етап селекції й дозрівання футболістів-кандидатів у своїх клубах, який можна порівняти з внутріутробним формуванням організму. Тож абсолютно логічною була б поблажливість з боку максималістів, які сьогодні категорично вимагають перемог будь-якою ціною у кожному черговому матчі. Безумовно, в поєдинках з Ізраїлем та Литвою нам конче були потрібні перемоги. Адже ці суперники — учасники чемпіонату світу. Успіх підвищував би наш рейтинг у структурах ФІФА та УЕФА.

З другого боку, ми ще не маємо права вимагати від української національної збірної перемог, та ще й підряд, у її нинішньому стані. Мені дуже хотілося б у зв'язку з цим, щоб журналісти і коментатори, які спеціалізуються на футбольній темі, пояснили спортивній громадськості країни, що ми робимо сьогодні лише перші кроки на тривалому шляху становлення. Я вже говорив про минулорічний етап, витрачений на оргпитання і селекцію. Він неодмінно дасть потрібний ефект, коли настане пора офіційних змагань. Але перед цим слід зіграти як мінімум 10—12 матчів саме в цьому складі. І лише після цього поблажок, ліберального ставлення з боку болільників ми не матимемо права очікувати.

Сьогодні ж ліпше оцінювати якість нашої гри: організацію оборони, атаки і, природно, внесок у все це окремих футболістів.

— Ви, схоже, не прихильник тривалих зборів...

— Так. Акцент робимо на роботу в клубах. Їм надаємо режим найбільшого сприяння. У підготовчий період, між першим і другим колом чемпіонату країни, не чіпали жодного гравця з провідних колективів. Контактували з тренерами, оперативно обговорювали багато питань. Одне слово, дуже розраховували на плідну роботу своїх колег у клубах. Переконаний, що подібна орієнтація єдино вірна. Завдяки такій стратегії добре підготувалися до другого кола «Дніпро» і «Динамо». Вони сьогодні — лідери, демонструють цілком якісний футбол.

— І що ж збірна робитиме надалі?

— Я вже згадував про необхідність зіграти певну кількість товариських матчів. Це допоможе стабілізувати склад, піднятися на пристойний рівень гри. Адже сьогодні він явно не відповідає сучасним модельним характеристикам. Поки що ми лише вийшли на високу ігрову активність. З точки ж зору ефективності ведення оборони та атаки маємо, на жаль, багато проблем. Над їхнім вирішенням і працюватимемо. І обов'язково перевірятимемо себе в товариських поєдинках...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Голос України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописи не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 846.430.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9. Зам. 0311101.

1, 5 і 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».